

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2013/1 BTL 154 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om erhvervsdrivende fonde

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om erhvervsdrivende fonde

[af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Erhvervs- og vækstministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, 2 og 4. Liberal Alliances medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 12. marts 2014 og var til 1. behandling den 25. marts 2014. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs- Vækst- og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervs- og vækstministeren sendte den 10. juli 2013 dette udkast til udvalget, jf. (folketingsåret 2012-13) ERU alm. del – bilag 319. Den 12. marts 2014 sendte erhvervs- og vækstministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 13 spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 5 af udvalgets spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af erhvervs- og vækstministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod det af Liberal Alliance stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af erhvervs- og vækstministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 24

1) *Stk. 1* affattes således:

»Fondsmyndighed efter denne lov udøves af Erhvervsstyrelsen.«
[Erhvervsstyrelsen bliver fondsmyndighed for alle erhvervsdrivende fonde]

Til § 63

2) *Stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:
»Utilbørlige bestyrelsesbeslutninger, der strider imod lovgivningen eller vedtægten, er ugyldige.«
[Præcisering af, at utilbørlige bestyrelsesbeslutninger, der strider mod lovgivningen eller vedtægten, er ugyldige]

Til § 133

Af et *mindretal* (LA):

3) I *stk. 4* indsættes som *3. pkt.*:
»Erhvervsdrivende fonde, der er stiftet før denne lovs ikrafttræden, er undtaget fra § 1, stk. 2.«
[Erhvervsdrivende fonde stiftet før lovens ikrafttræden undtages fra definitionen på en erhvervsdrivende fond i lovforslagets § 1, stk. 2]

Af *erhvervs- og vækstministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

4) *Stk. 5* udgår.
Stk. 6-15 bliver herefter stk. 5-14.
[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 1]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med den foreslåede § 24, stk. 1, bliver Erhvervsstyrelsen fondsmyndighed for alle erhvervsdrivende fonde.

Efter den gældende bestemmelse i § 57, stk. 1, 1. pkt., i lov om erhvervsdrivende fonde udøves fondsmyndigheden efter loven af erhvervs- og vækstministeren (Erhvervsstyrelsen). Fondsmyndigheden efter loven udøves dog af justitsministeren (Civilstyrelsen), hvis fondens hovedformål hører under justitsministerens område, eller hvis fonden har flere ligestillede formål, der ikke hører under samme minister, jf. § 57, stk. 1, 2. og 3. pkt.

Ændringsforslaget indebærer, at fondsmyndigheden for de erhvervsdrivende fonde, der i dag har Civilstyrelsen som fondsmyndighed, ved lovens ikrafttræden overgår til Erhvervsstyrelsens fondsmyndighedskompetence. Ændringsforslaget indeholder ikke en overgangsbestemmelse for eksisterende fonde om, at disse fonde skal erklære, at de ønsker at blive overflyttet til Erhvervsstyrelsen, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 4.

I januar 2013 var der registreret ca. 1.370 erhvervsdrivende fonde i Erhvervsstyrelsens it-system, hvoraf de ca. 1.150 havde Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed, mens de resterende ca. 220 erhvervsdrivende fonde havde Civilstyrelsen som fondsmyndighed.

De seneste 5 år er der stiftet i størrelsesordenen 40 erhvervsdrivende fonde årligt, heraf 3-4 erhvervsdrivende fonde, for hvilke Civilstyrelsen – som følge af angivelsen i vedtægterne af disse fondes formål, jf. ovenfor – er fondsmyndighed.

Med ændringsforslaget om en samling af fondsmyndigheden hos Erhvervsstyrelsen opnås sagsbehandlingsmæssige og administrative fordele. Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget til en ny lov om erhvervsdrivende fonde i vidt omfang bygger på selskabsloven, hvorfor Erhvervsstyrelsens administration

og fortolkning af denne lov vil have stor betydning for administrationen og fortolkningen af den nye erhvervsfondslov.

Ved at man samler fondsmyndigheden, vil fondene i højere grad få en samlet indgang til den myndighed, som varetager både de tilsynsmæssige og de registreringsmæssige opgaver. Fremadrettet vil kommunikationen både vedrørende de fondsretlige forhold og i relation til f.eks. fondens regnskabsaflægelse og/eller de selskabsretlige forhold i de underliggende dattervirksomheder ske med den samme myndighed.

Det bemærkes, at Justitsministeriet fortsat, jf. lovens § 89, stk. 2, er permutationsmyndighed og dermed skal samtykke til ændring af formål, uddelingsformål og opløsning. Endvidere vil Justitsministeriet fortsat være fondsmyndighed for de ikkeerhvervsdrivende fonde.

Udgifterne til udøvelsen af fondsmyndigheden er i dag gebyrfinansieret. Indtægterne fra årsgebyret vedrørende de ca. 220 erhvervsdrivende fonde, som hidtil har haft Civilstyrelsen som fondsmyndighed, vil med ændringsforslaget om, at Erhvervsstyrelsen overtager fondsmyndigheden, overgå til Erhvervsstyrelsen.

Til nr. 2

Med den foreslåede § 63, stk. 1, 2. pkt., vil det udtrykkeligt fremgå af lov om erhvervsdrivende fonde, at utilbørlige bestyrelsesbeslutninger, der strider mod lovgivningen eller vedtægten, er ugyldige.

Den foreslåede bestemmelse skal fortolkes i overensstemmelse med den foreslåede § 63, stk. 1, 1. pkt., således, at utilbørlige bestyrelsesbeslutninger, der er åbenbart egnede til at skaffe medlemmer af ledelsen eller andre en fordel på fondens bekostning, er ugyldige.

Til nr. 3

Som en overgangsregel foreslås det, at erhvervsdrivende fonde, der er stiftet før denne lovs ikrafttræden, bliver undtaget fra den foreslåede definition på en erhvervsdrivende fond i lovforslagets § 1, stk. 2.

Den foreslåede overgangsordning medfører, at disse erhvervsdrivende fonde ikke er omfattet af definitionsbestemmelsen i lovforslagets § 1, stk. 2, men skal bedømmes efter de almindelige fondsretlige retsgrundsætninger, som er beskrevet nærmere i betænkning nr. 1970/1982 om fonde.

Til nr. 4

Ændringen er en konsekvens af ændringsforslag nr. 1.

Af det fremsatte lovforslag indgår i § 133 en overgangsordning, hvorefter eksisterende erhvervsdrivende fonde med Civilstyrelsen som fondsmyndighed i en periode på 6 måneder kan overgå til Erhvervsstyrelsens som fondsmyndighed. Konsekvensen af ændringsforslaget, hvorefter § 133, stk. 5 udgår, er, at alle erhvervsdrivende fonde ved lovens ikrafttræden vil få Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed.

Benny Engelbrecht (S) Julie Skovsby (S) Anne Sina (S) Mette Reissmann (S) Karin Gaardsted (S) fmd.

Peder Christensen (S) Ole Sohn (S) Ida Auken (RV) Nadeem Farooq (RV) Jeppe Mikkelsen (RV)

Steen Gade (SF) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Frank Aaen (EL) Stine Brix (EL) Uffe Elbæk (UFG)

Kim Andersen (V) Michael Aastrup Jensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd.

Preben Bang Henriksen (V) Torsten Schack Pedersen (V) Jakob Engel-Schmidt (V)

Hans Christian Schmidt (V) Hans Christian Thoning (V) Hans Kristian Skibby (DF)

Dennis Flydtkjær (DF) Mette Hjerminde Dencker (DF) Kim Christiansen (DF) Joachim B. Olsen (LA)

Brian Mikkelsen (KF)

Inuit Ataqtigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqtigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 154

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra erhvervs- og vækstministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning
5	Tidspunkt for politisk drøftelse og betækningsafgivelse er udsat
6	Henvendelse af 6/5-14 fra FSR – Danske Revisorer
7	Ændringsforslag fra erhvervs- og vækstministeren
8	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 154

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvad ministerens holdning er til at sikre, at nystiftede erhvervsdrivende fonde fremadrettet alle skal have samme fondsmyndighed, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren vil belyse forholdet mellem Civilstyrelsen og Erhvervsstyrelsen som fondsmyndighed, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om den i § 133, stk. 4, foreslåede dispensationsmulighed gælder for erhvervsdrivende fonde stiftet før 1985, som allerede har en dispensation, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om baggrunden for, at det kun er erhvervsdrivende fonde, som registreres i et offentligt register, og som der dermed er åbenhed om, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om ministerens holdning til at tydeliggøre skærpelsen af fondsbegrebet, hvor det klart fremgår, at den tilsvarende skærpelse af fondsbegrebet ikke gælder eksisterende fonde, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om der kan opstå tvist om, hvorvidt en forklaring er en »egentlig forklaring«, »åbenbart grundløs« eller »uden mening«, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvad begrundelsen er for, at ministeren har valgt at opretholde to særskilte fondsmyndigheder og -systemer, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om ministeren vil stille ændringsforslag, der sikrer, at eksisterende fonde ikke skal ændre den nuværende bestyrelses sammensætning, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvad der menes med betegnelsen »direktør« i f.eks. lovforslagets § 37, stk. 5, idet denne betegnelse anvendes i forskellig betydning i henholdsvis dansk og international erhvervsliv, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm., om ministeren vil fremsætte ændringsforslag, med henblik på at henvisningen til vedtægten vedrørende ugyldige bestyrelsesbeslut-

ninger fjernes, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

- 11 Spm., om ministeren vil belyse muligheden for adgang til at klage over fondsmyndighedens sagsbehandling, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om teknisk bistand til udformning af et ændringsforslag, der sikrer, at der kun er én fondsmyndighed for erhvervsdrivende fonde, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om kommentar til henvendelsen af 6/5-14 fra FSR – Danske Revisorer, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

5 af udvalgets spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og svarene er optrykt efter ønske fra V.

Spørgsmål 5:

Hvad er ministerens holdning til at tydeliggøre, at skærpelsen af fondsbegrebet (hvorved der fremover skal være mindst 1/3 af fondes bestyrelsesmedlemmer, der er uafhængige af fondens stifter) ikke finder anvendelse på eksisterende fonde – ligesom i L 114, hvor det klart fremgår, at den tilsvarende skærpelse af fondsbegrebet ikke gælder eksisterende fonde?

Svar:

Antallet af uafhængige medlemmer af en fonds bestyrelse er ikke konkret reguleret i erhvervsfondsloven, men er udtryk for en retlig standard, som kan ændre sig i takt med udviklingen inden for fondsområdet og erhvervsreguleringen i øvrigt. Lovforslagets definition i § 1, stk. 2, stiller krav om »en i forhold til stifter selvstændig ledelse«, hvilket er nærmere uddybet i lovbemærkningerne. Definitionen baserer sig på den gældende grundsætning om en selvstændig ledelse.

Lovbemærkningernes omtale af kravet til antal uafhængige medlemmer skal ses på baggrund af, at Erhvervsstyrelsen i de seneste ca. 8 år i lyset af det fokus, der har været på corporate governance inden for den øvrige erhvervsregulering, har oparbejdet en praksis omkring strammere krav til uafhængige bestyrelsesmedlemmer i de erhvervsdrivende fonde. Dette både i de bestående fonde som led i den konkrete sagsbehandling og ved registrering af nye erhvervsdrivende fonde. Denne praksis har ført til, at Erhvervsstyrelsen konkret har stillet krav om flere uafhængige medlemmer i bestyrelser bestående af mange medlemmer.

Udviklingen i Erhvervsstyrelsens praksis som fondsmyndighed med skærpede krav til antallet af uafhængige bestyrelsesmedlemmer blev behandlet og støttet af Erhvervsfundsudvalget i deres rapport fra 2012.

Den foreslåede præcisering i lovbemærkningerne af antallet af uafhængige bestyrelsesmedlemmer i fondsbestyrelsen er således udtryk for en kodificering af gældende praksis for de erhvervsdrivende fonde. Der er derved ikke ændret på selve formuleringen af fondsgrundsætningen om en uafhængig ledelse, jf. lovforslagets § 1, stk. 2.

Bestemmelsen gælder for alle erhvervsdrivende fonde, uanset om de er stiftet før eller efter dette lovforslags vedtagelse. Dette skal som nævnt ses på baggrund af, at der er tale om en kodificering af Erhvervsstyrelsens skærpede administrative praksis i forhold til uafhængige medlemmer af fondsbestyrelser, som har været gældende for såvel allerede registrerede som nye erhvervsdrivende fonde. Dette bevirker også, at den foreslåede præcisering ikke vil medføre, at Erhvervsstyrelsen vil stille krav om, at de eksisterende fonde skal have ændret deres bestyrelsessammensætning, som allerede afspejler praksis. Det vil dog være nærliggende, at fondsbestyrelserne i lyset af den foreslåede præcisering i lovbemærkningerne overvejer, hvorledes bestyrelsens konkrete sammensætning harmonerer hermed, og om man eksempelvis i forbindelse med en naturlig udskiftning af fondens bestyrelsesmedlemmer bør sikre en øget uafhængighed, f.eks. ved at se på om antallet af uafhængige bestyrelsesmedlemmer er tilstrækkeligt. Dette skal også ses i sammenhæng med den foreslåede indførelse af anbefalinger for god fondsledelse.

Det er også vigtigt at holde fast i, at kravet om uafhængighed ikke betyder, at der er et generelt forbud mod at have bestyrelsesmedlemmer, som står i et afhængighedsforhold til stifter, men kravet medfører alene, at der konkret skal være et passende antal medlemmer, der opfylder uafhængighedskravet.

Spørgsmål 6:

Ifølge lovforslagets bemærkninger til § 60, stk. 2, kan fondsmyndigheden give påbud til en fondsbestyrelse, hvis en fondsbestyrelse »undlader« at forholde sig til en anbefaling for god fondsledelse, eller hvis bestyrelsen ikke anfører en »egentlig forklaring« eller forklaringen er »åbenbart grundløs« eller »uden mening«. Ministeren bedes oplyse, om der ikke kan opstå tvist om, hvor vidt en forklaring er en »egentlig forklaring«, er »åbenbart grundløs« eller »uden mening«, samt oplyse hvor meget det vil koste en fond at klage til Erhvervsankenævnet. Ministeren bedes på denne baggrund redegøre for, hvorfor påbud efter § 60, stk. 2, er foreslået undtaget fra den generelle klageadgang, og om det ikke ville være rimeligt af hensyn til fondenes retssikkerhed, at fondsmyndighedens påbud efter det foreslåede § 60, stk. 2, også kan påklages til Erhvervsankenævnet.

Svar:

Et af elementerne i lovforslaget er, at der nedsættes en uafhængig komité, som skal udarbejde Anbefalinger til god Fondsledelse. Erhvervsfondsudvalget drøftede emnet i deres rapport fra december 2012.

Anbefalingerne for god fondsledelse er, ligesom anbefalingerne for god selskabsledelse, såkaldt »soft law« og ikke udtryk for lovregler.

I lovforslaget er der stillet krav om, at fondsbestyrelserne skal forholde sig til anbefalingerne efter princippet »følg eller forklar«. Det betyder, at fondsbestyrelsen kan vælge at følge en konkret anbefaling eller afstå herfra. Hvis de vælger ikke at følge en anbefaling, skal de forklare, hvad bestyrelsen i stedet har valgt at gøre og hvorfor. Herved opnås den ønskede åbenhed om ledelsesforholdene uden detailregulering i loven. Anbefalinger medfører i forhold til lovregler fleksibilitet, idet fondsbestyrelsen konkret kan tilpasse kravene om åbenhed om fondens ledelsesforhold til fondens forhold. Og samtidig sikrer kravet om gennemsigtighed, at anbefalingerne kan få den ønskede effekt.

Hvis bestyrelsen har givet en forklaring på, hvorfor man ikke følger en anbefaling, vil fondsmyndigheden som udgangspunkt afholde sig fra at give påbud. Forklaringen om, hvorfor og hvad man har gjort, skal være reel og give omverdenen oplysning om forholdet, som anbefalingen vedrører.

Hvis der derimod er tale om tilfælde, hvor en fondsbestyrelse helt undlader at forholde sig til anbefalingerne, eller kommer med en helt intetsigende forklaring, må fondsmyndigheden som led i det generelle tilsyn med de erhvervsdrivende fonde tage sagen op. I modsat fald vil man risikere, at anbefalingerne om god fondsledelse ikke får nogen effekt.

Det skal dog i denne forbindelse også nævnes, at som i andre tilfælde vil fondsmyndigheden indledningsvis gå i dialog med bestyrelsen, hvis denne ikke forholder sig til en anbefaling, eller hvis en forklaring umiddelbart er uden mening eller åbenbart grundløs. Bestyrelsen vil således blive anmodet om en redegørelse, og fondsmyndigheden vil som i dag være underlagt et sædvanligt forvaltningsretligt krav om at sikre, at der er et grundlag for eventuelt alligevel at udstede et påbud.

Jeg forventer, at den kommende Komité for god Fondsledelse som led i sit arbejde vil komme med anvisninger og råd om, hvad der kan anses for forklaringer. Samtidig vil Erhvervsstyrelsen som sekretariat for Komiteen løbende orientere denne om sin praksis i forhold til tilsynet med fondenes efterlevelse af anbefalingerne, herunder reaktion på eventuelt manglende eller utilstrækkelige forklaringer.

Efter lovforslagets § 130, stk. 1, vil alle fondsmyndighedens afgørelser som udgangspunkt kunne indbringes til Erhvervsankenævnet. Efter stk. 2 er dette dog ikke tilfældet for bl.a. fondsmyndighedens påbud til en bestyrelse om at redegøre for, hvorledes den forholder sig til de af Komiteen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger. Baggrunden herfor er, at anbefalingerne som nævnt ovenfor er udtryk for soft law, hvor der kan være flere forskellige »rigtige« løsninger. Erhvervsankenævnet har kompetence i forhold til administration og fortolkning af en konkret lovgivning. Erhvervsankenævnet

er heller ikke rekursmyndighed i forhold fortolkning af Anbefalinger om god Selskabsledelse, som er udgivet af Komitéen for god Selskabsledelse.

Det følger af bekendtgørelse nr. 1154 af 18/12/1994 om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn, at der med klagen til Erhvervsankenævnet skal følge et gebyr på 4.000 kr. Ved klager over forhold, der ikke har forbindelse med klagerens aktuelle eller fremtidige erhvervsudøvelse, er gebyret 2.000 kr. Giver der klageren helt eller delvis medhold i den indbragte klage, eller ændrer den indklagede myndighed sin afgørelse i overensstemmelse med klagerens påstand, kan nævnet eller formanden på dets vegne træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr.

Spørgsmål 9:

Vil ministeren forklare, hvad der menes med betegnelsen »direktør« i for eksempel lovforslagets § 37, stk. 5, idet denne betegnelse anvendes i forskellig betydning i henholdsvis dansk og international erhvervsliv?

Svar:

Lov om erhvervsdrivende fonde omtaler fondens ledelse, der består af en bestyrelse og eventuelt en direktør (og hvis flere direktører, en direktion). Efter lovforslagets § 42 er en direktør defineret som en eller flere personer (en direktion), der står for den daglige ledelse. Herved forstås de personer, der er registreret som direktører i Erhvervsstyrelsens it-system, jf. lovforslagets § 13, stk. 1. Det er alene de registrerede direktører, som er pålagt lovens pligter og ansvar, og som fremgår af fondens tegningsudskrift. Erhvervsstyrelsen kan alene rette henvendelse til den eller de registrerede direktører, som er daglig leder af fonden. Eventuelle andre personer, som en fond (eller et selskab) kalder »direktør«, er ikke kendt af Erhvervsstyrelsens it-system, og vedkommende har ikke de pligter og ansvar, der følger af loven (lovene).

Bestemmelsen i § 37, stk. 5 bygger på Erhvervsfondsudvalgets forslag og svarer i tilpasset form til selskabslovens §§ 117 og 118.

Det skal understreges, at der sagtens kan være andre former for »direktører« (f.eks. økonomidirektør) i såvel kapitalselskaber som i erhvervsdrivende fonde, men disse »direktører« har alene en stillingsfuldmagt og kan ikke generelt forpligte kapitalselskabet eller fonden som direktører. De pågældende direktører har derfor ikke de pligter, som lovgivningen fastsætter for de registrerede direktører i såvel selskabslovens som lov om erhvervsdrivende fondes forstand.

Ovennævnte medfører, at i forbindelse med fondsmyndighedens vurdering af, hvorvidt en person kan være bestyrelsesformand i en erhvervsdrivende fond, tager fondsmyndigheden udgangspunkt i de registrerede oplysninger, der er på vedkommende i Erhvervsstyrelsens it-system.

Spørgsmål 11:

Vil ministeren belyse muligheden for klageadgang over fondsmyndighedens sagsbehandling?

Svar:

Jeg skal bemærke, at det allerede i dag er muligt at klage over fondsmyndighedens sagsbehandling, hvilket følger af de almindelige forvaltningsretlige principper om over-/underordningsforhold.

Over-/underordningsforholdet indebærer, at en overordnet myndighed eksempelvis et departement har en række styrings- og tilsynsbeføjelser inden for det administrative hierarki.

Er der et over-/underordningsforhold vil ministeriet kunne give den underordnede myndighed en instruks om, hvordan sagsbehandlingen skal foregå. Der må ikke gives instrukser, der forudsætter, at der handles i strid med eksempelvis lovgivningen, og kravene for almindelig faglighed skal deslige respekteres.

En eventuel klage over fondsmyndighedens sagsbehandling skal på den baggrund indgives til den overordnede myndighed, hvilket i forhold til de erhvervsdrivende fonde vil sige til Erhvervs- og Vækstministeriet.

Der kan derudover til enhver tid klages til Folketingets Ombudsmand, der ligeledes kan vælge af tage sager op af egen drift.

Spørgsmål 13:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 6. maj 2014 fra FSR – Danske Revisorer, jf. L 154 – bilag 6.

Svar:

Jeg skal indledningsvis bemærke, at det med lovforslaget ikke er foretaget en stramning i forhold til de nuværende regler. Lovforslaget medfører i relation til uddelinger en videreførelse af de allerede gældende regler. Samtidig bliver det fremadrettet muligt for bestyrelserne i de erhvervsdrivende fonde at anvende det igangværende års løbende overskud til uddelinger.

Det følger af den gældende lov om erhvervsdrivende fonde, at en erhvervsdrivende fonds bestyrelse i forbindelse med godkendelsen af fondens årsrapport – ligesom i et aktie- eller anpartsselskab – skal beslutte, hvad fondens frie midler i henhold til fondens årsrapport skal anvendes til. I et aktie- eller anpartsselskab skal det besluttes, hvor stor en andel der skal udbetales som ordinært udbytte til kapitalerne, og i en erhvervsdrivende fond skal det besluttes, hvor stor en andel der skal uddeles til fondens uddelingsformål.

Forslaget til den nye lov om erhvervsdrivende fonde ændrer ikke herved. Det vil således fortsat være sådan, at en erhvervsdrivende fonds bestyrelse i forbindelse med godkendelsen af årsrapporten beslutter, hvad årets uddelingsramme skal være. Når uddelingsrammen er godkendt, kan bestyrelsen begynde at udmønte uddelingerne. Der er naturligvis intet til hinder for, at en del af udmøntningen sker samtidig med godkendelsen af årsrapporten.

Jeg skal understrege, at det er rammen for årets uddelinger, som skal godkendes sammen med årsrapporten. Hvem bestyrelsen ønsker at uddele til, kan så besluttes i løbet af året. Den del af rammen, som undtagelsesvis ikke bliver udnyttet, overføres til næste år.

Det er væsentligt for kreditorer og andre, at det fremgår af årsrapporten hvor mange midler, som er reserveret til uddelinger i det kommende år, og som derfor vil fragå fondens formue. Hensynet er her det samme som i kapitalselskaber.

Det nye i lovforslaget er, at bestyrelsen i en erhvervsdrivende fond får mulighed for, efter godkendelsen af årsrapporten, at forhøje den uddelingsramme, der blev fastlagt i forbindelse med godkendelsen af årsrapporten, da det bliver muligt at uddele overskud og frie reserver, der er opstået eller blevet frigjort efter den periode, der senest er aflagt årsrapport for. I sådanne tilfælde er der krav om udarbejdelse af en mellembalance, hvilket svarer til de gældende krav, når et aktie- eller anpartsselskab udbetaler ekstraordinært udbytte.

I relation til henvendelsen fra FSR – Danske Revisorer kan jeg således bemærke, at der ikke er tale om en skærpelse af det gældende regelsæt, men derimod en videreførelse af hvad der allerede er muligt i dag – suppleret med nogle forbedrede muligheder, således som Erhvervsfondsudvalget havde foreslået.

En række fondsbestyrelser har formentlig ikke været fuldt opmærksomme på anvendelse af de nævnte regler, og jeg kan oplyse, at Erhvervsstyrelsen derfor vil udarbejde en vejledning om den praktiske anvendelse af reglerne om overskudsanvendelse i erhvervsdrivende fonde.